

Lausuntopyyntö valtionavustushankkeessa (VM212:00/2018) toimivan järjestöjaoston väliraportista

Johdanto

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoja Valtionavustustoiminnan kehittäminen ja digitalisointi -hankkeessa eli valtionavustushankkeessa (VM212:00/2018) toimivan järjestöjaoston väliraportista. Väliraporttiin on koottu alustavia ehdotuksia, joilla rahapelituotoista valtionavustuksia yhdistyksille myöntävien ministeriöiden valtionavustuskäytäntöjä voitaisiin yhdenmukaistaa. Väliraportissa tarkastellaan myös, mitä asioita järjestöjaosto selvittää esitystään varten. Järjestöjaoston toimikausi päättyy 31.5.2021, johon mennessä se valmistelee esityksensä ja julkaisee loppuraporttinsa.

Tausta

Valtionavustukset ovat valtion varoista myönnettävää harkinnanvaraista ja yhteiskunnallista rahoitusta, mitä säätelee yleislakina valtionavustuslaki 688/2001. Valtionapuviranomaiset myöntävät valtionavustuksia muun muassa korkeakouluille, kunnille ja yhdistyksille. Valtionavustukset vahvistavat elinvoimaista kansalaisyhteiskuntaa, sillä erilaisille yhdistyksille myönnetään valtionavustuksina noin 800 miljoonaa euroa joka vuosi. Maa- ja metsätalousministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö sekä sosiaali- ja terveysministeriö myöntävät valtionavustuksia eli yleisavustuksia ja erityisavustuksia rahapelituotoista arpajaislain 1047/2001 perusteella.

Valtiovarainministeriö asetti maaliskuussa 2019 viisivuotisen hankkeen valtionavustustoiminnan kehittämiseksi ja digitalisoimiseksi (VM212:00/2018). Valtionavustustoiminnan kehittäminen ja digitalisointi -hankkeessa eli valtionavustushankkeessa luodaan uusi toimintamalli, joka ohjaa valtionavustustoimintaa kokonaisuutena. Uuteen toimintamalliin siirtyminen edellyttää toimintakulttuurin muutosta. Valtionavustushankkeessa kehitetään myös toimintaprosesseja ja -tapoja, joiden toteuttamista tukee uusi tietojärjestelmä erilaisine digitaalisine palveluineen. Toimintamallia ja sen osa-alueita kehitetään kohde- ja sidosryhmien kanssa avoimesti ja asteittain seuraavien vuosien aikana.

Yhdistykset ovat yksi valtionavustushankkeen kohde- ja sidosryhmistä. Valtionavustushankkeessa toimiva järjestöjen valtionavustuskäytänteiden kehittämisjaosto eli järjestöjaosto selvittää toukokuun 2021 loppuun mennessä, mitkä rahapelituotoista valtionavustuksia yhdistyksille myöntävien ministeriöiden valtionavustuskäytännöt on

tarpeellista yhdenmukaistaa. Tähän tavoitteeseen ja tehtävään viitataan sekä valtionavustusten digitalisointia koskevassa esiselvityksessä (Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2017:46) että pääministeri Sanna Marinin hallituksen ohjelmassa (2019) Osallistava ja osaava Suomi - sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestävä yhteiskunta.

Tavoitteet

Valtionavustustoiminnan uuden toimintamallin tavoitteena on lisätä valtionavustustoiminnan vaikuttavuutta ja tehdä valtionavustusten hakemisesta ja myöntämisestä aiempaa selkeämpää ja sujuvampaa eli tehokkaampaa niin valtionavustusten hakijoille kuin myöntäjillekin. Uusi toimintamalli lisää valtionavustustoiminnan läpinäkyvyyttä ja avoimuutta sekä edistää yhteistyötä, kuten valtionavustusten hakijoiden ja myöntäjien välistä viestintää ja vuorovaikutusta. Tavoitteena on myös yhdenmukaistaa valtionavustustoiminnan menettelytapoja.

Vastausohjeet vastaanottajille

Järjestöjaosto pyytää lausuntoja väliraporttinsa alustavista ehdotuksista ja niihin liittyvistä selvityksen kohteista. Lausunnossa voi nostaa esiin myös yleisiä huomioita väliraportista ja valtionavustustoiminnasta sekä ehdottaa, mitä asioita järjestöjaoston pitäisi käsitellä valmistelunsa aikana.

Lausunnon voi antaa joko organisaatio tai yksittäinen henkilö. Lausunto pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelussa julkaistuun lausuntopyyntöön kysymyksineen. Lausunnon antamiseksi ei tarvitse vastata jokaiseen kysymykseen, vaan lausunnonantaja arvioi, mihin asioihin se haluaa keskittyä lausunnossaan.

Lausuntopalvelun käyttäminen edellyttää rekisteröitymistä ja kirjautumista. Lausuntopalvelun käyttöohjeet on julkaistu lausuntopalvelun Ohjeet-välilehdellä.

Lausuntopyyntö toimitetaan jakelussa mainituille organisaatioille. Rahapeliteutoista valtionavustuksia myöntävät ministeriöt lähettävät lausuntopyynnön edelleen valtionavustuksia kuluvana vuotena saaneille yhdistyksille. Lausuntopyyntöä voi jakaa vapaasti edelleen. Lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelun lisäksi Hankeikkunassa.

Aikataulu

Lausuntopyyntö on julkaistu 15.12.2020. Väliraporttia koskeva lausunto pyydetään antamaan viimeistään sunnuntaina 31.1.2021.

Valmistelijat

Lisätietoja antaa

Mikko Lehtonen, erityisasiantuntija

valtiovarainministeriö
puh. 050 414 1394
mikko.lehtonen@vm.fi

Väliraportin valmistelleeseen järjestöjaostoon kuuluvat

Niklas Wilhelmsson, neuvotteleva virkamies, oikeusministeriö
Maria Wakeham-Hartonen, erityisasiantuntija, oikeusministeriö
Leena Laaksonen, kulttuuriasiainneuvos, opetus- ja kulttuuriministeriö
Sari Virta, ylitarkastaja, opetus- ja kulttuuriministeriö
Kristiina Hannula, johtaja, sosiaali- ja terveysministeriö
Kristian Seemer, valvontapäällikkö, sosiaali- ja terveysministeriö
Sanna Tykkyläinen, erityisasiantuntija, maa- ja metsätalousministeriö
Tuula Lybeck, hankejohtaja, valtiovarainministeriö
Jaana Walldén, projektipäällikkö, valtiovarainministeriö
Marita Virtanen, erityisasiantuntija, valtiovarainministeriö
Maria Silvennoinen, toiminnanjohtaja, Suomen Jazzliitto ry, KULTA ry
Sari Aalto-Matturi, toiminnanjohtaja, Mieli Suomen mielenterveys ry, SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
Minna Mäenpää, vt. toimitusjohtaja, Suomen Hippos ry
Juuso Luomala, talous- ja hallintojohtaja, Suomen nuorisotalon kattojärjestö Allianssi ry
Rainer Anttila, järjestöpäällikkö, Suomen Olympiakomitea ry
Lea Ryyänen-Karjalainen, toiminnanjohtaja Tieteellisten seurain valtuuskunta

Linkit

<https://vm.fi/valtionavustustoiminnan-kehittaminen> - Tutustu Valtionavustustoiminnan kehittäminen ja digitalisointi -hankkeeseen ja osallistu keskusteluun sosiaalisessa mediassa tunnisteilla valtionavustukset ja valtionavustushanke.

Liitteet:

[Järjestöjaoston väliraportti.pdf](#) - Lausuntopyynnön kohteena oleva järjestöjaoston väliraportti

[Förslag till förbättring av statsbidragsrutinerna.pdf](#) - Lausuntopyynnön kohteena olevan järjestöjaoston väliraportin neljäs luku ruotsiksi: Förslag till förbättring av statsbidragsrutinerna

1 Taustatiedot

Lausunnonantaja

- Yhdistys
- Säätiö
- Valtionapuviranomainen
- Yksityishenkilö
- Muu, mikä

2 Järjestöjaoston alustavat ehdotukset ja selvityksen kohteet

Järjestöjaosto on tehnyt 15 alustavaa ehdotusta ja kiinnostusta herättävää selvityksen kohdetta valtionavustustoiminnan kehittämiseksi ja digitalisoimiseksi. Kunkin ehdotuksen ja selvityksen kohteen yhteydessä mainitaan väliraportin sivunumero.

1 Monivuotiset toiminta-avustukset (s. 14)

2 Valtionavustushakujen koordinointi (s. 15)

3 Valtionavustusten digitaalinen haku ja raportointi (s. 15)

4 Valtakunnallisten keskusjärjestöjen rooli valtionavustustoiminnassa (s. 16)

5 Rahapeliuottoja jakavien ministeriöiden toimintatapojen yhdenmukaistaminen (s. 17)

6 Valtionavustustoiminnan uusi toimintamalli (s. 18)

7 Odottamattomien muutosten huomioon ottaminen (s. 18)

8 Toiminnassa tapahtuvien olennaisten ja/tai odottamattomien muutosten ilmoittaminen (s. 19)

9 Yhdistysten talouden ja toiminnan raportointi (s. 19)

10 Yhdistysten osallisuus ja vaikuttaminen (s. 20)

11 Valtionavustushakemusten ja -selvitysten käsittely tiimeissä (s. 21)

12 Yleisavustusten ja erityisavustusten arviointikriteerit (s. 21)

13 Yhteiset vastuullisuuskriteerit (s. 22)

14 Varainhankinta ja rahoituslähteiden yhteensovittaminen (s. 22)

15 Taloustarkastajan tehtävä (s. 23)

3 Järjestöjaoston väliraportti ja valtionavustustoiminta

Järjestöjaoston väliraporttia koskevat yleiset huomiot

Valtionavustustoimintaa koskevat yleiset huomiot

Valtionavustuskäytäntöjen yhdenmukaistamista koskevat ehdotukset järjestöjaostolle valmistelun jatkamiseksi

Lybeck Tuula
Valtiovarainministeriö

Lehtonen Mikko
Valtiovarainministeriö